

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 ศึกษาการดำเนินงานการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไป ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Opened form) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ จำนวน 123 ชุด ได้ข้อมูลกลับคืน 112 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.06 การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ใช้ค่าร้อยละ ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลจากเอกสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่เสนอต่อผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อประเมินสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษายอดเยี่ยม ปีการศึกษา 2550 จำนวน 15 เขต และสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยถามสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ในการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่ จำนวน 15 เขต เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกและแบบสัมภาษณ์ด้านปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเกี่ยวกับ

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

1.3 วิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยคัดสรรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบบันทึกข้อมูลการศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุง ข้อมูลการศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และการศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดกลยุทธ์ จากการศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่างกลยุทธ์การบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกรอบโครงสร้าง การบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 18 กลยุทธ์ย่อย 18 ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินกลยุทธ์ นำร่างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไปสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำกลยุทธ์และตัวชี้วัดไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำกลยุทธ์และตัวชี้วัด ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 123 เขต เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำกลยุทธ์และตัวชี้วัด ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินกลยุทธ์ ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 สภาพการดำเนินงานการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 สภาพแวดล้อมการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า

1.2.1 สภาพแวดล้อมการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในด้านปัจจัยภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีจุดแข็งในด้าน โครงสร้างองค์กรมีความชัดเจนบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายสอดคล้องกับโครงสร้าง คุณธรรม การบริการทำได้ทั่วถึง ครอบคลุม กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรทำได้ต่อเนื่องและกระจายในกลุ่มงานต่าง ๆ ระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีรูปแบบชัดเจน เชื่อมถือได้เป็นระบบเดียวกัน มีอาคารสถานที่เพียงพอ มีวัสดุ อุปกรณ์ทันสมัยวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อการใช้งาน มีระบบการบริหารที่สอดคล้องกับโครงสร้าง การบริหารโดยคณะบุคคล การกำกับติดตาม สรุป รายงานผล ส่วนจุดอ่อนพบว่า นโยบาย มีการเปลี่ยนแปลงตามผู้นำ ขาดความต่อเนื่องคุณภาพศึกษายังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การบริหารเวลา การประสานงานระหว่างกลุ่มงาน และสถานศึกษาคุณภาพของบุคลากร การบริหารเวลาการทำงาน ความสามารถในการใช้เทคนิคการทำงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงคิดสร้างงานจากการวิเคราะห์ วิจัย การใช้จ่ายงบประมาณ ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนด มีความล่าช้าในการแจ้งและการเบิกจ่ายงบประมาณทุกระดับ การจัดสรรงบประมาณ ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจการใช้งานอย่างคุ้มค่า การซ่อมบำรุง และการพัฒนาสมรรถนะให้ทันกับกระแส

การพัฒนาเทคโนโลยี การควบคุม ตรวจสอบ การจัดการเชิงรุก การประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจ แก่ผู้เกี่ยวข้อง

1.2.2 สภาพแวดล้อมการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในด้านปัจจัยภายนอกพบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีโอกาสในด้านมีค่านิยมการส่งเสริมการศึกษาระบบทุนนิยม มีการแข่งขันทางการศึกษา การพัฒนาทางเทคโนโลยี ระบบการขนส่ง การสื่อสาร สื่อเทคโนโลยีในสำนักงาน ทั้งด้านวัสดุและอุปกรณ์ การช่วยเหลืองบประมาณ จากองค์กรภาคเอกชนในด้านเงินทุน แรงงาน ความเจริญด้านเศรษฐกิจ มีกำลังทุนเสริม การพัฒนาการศึกษา องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในด้านอุปสรรคพบว่า พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ การคมนาคม ติดต่อยากลำบากส่งผลกระทบต่อความเป็นเอกภาพทางการศึกษา สภาพปัญหาสังคมด้านอบายมุข การว่างงาน การอพยพย้ายถิ่น วัฒนธรรมการทำงานแบบเดิม บรรยากาศในการทำงานการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับ การใช้เทคโนโลยีในการบริหารองค์กรมีน้อย โปรแกรมเทคโนโลยีมีราคาแพง ขาดบุคลากรเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ค่าครองชีพสูงส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตบุคลากร ค่าตอบแทนของรัฐ ไม่สอดคล้องต่อการพัฒนาเศรษฐกิจกฎหมาย การกระจายอำนาจ และการปฏิบัติตามกฎหมายล่าช้า นโยบายปรับลดอัตรากำลัง ภาครัฐส่งผลต่อความคล่องตัว การบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.3 ปัจจัยศัตรูที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้ บรรยากาศองค์กร การจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้ การติดต่อสื่อสาร การบริหารเวลา และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

2. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีจำนวน

5 กลยุทธ์ 18 กลยุทธ์ย่อย

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเสริมบรรยากาศองค์กรสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ย่อย 1.1 กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน

กลยุทธ์ย่อย 1.2 พัฒนาสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก และเพิ่มงบประมาณในการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ย่อย 1.3 ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากร

กลยุทธ์ย่อย 1.4 ส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาบุคลากร

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการจัดการความรู้ในองค์กรเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์ย่อย 2.1 พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล และจัดสร้างองค์ความรู้

กลยุทธ์ย่อย 2.2 พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

กลยุทธ์ย่อย 2.3 เร่งรัดให้บุคลากรพัฒนาตนเอง

กลยุทธ์ย่อย 2.4 ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการความรู้ใน

การปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ย่อย 2.5 ส่งเสริมการประเมินและนำผลการประเมินไปพัฒนา

การปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการติดต่อสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร

กลยุทธ์ย่อย 3.1 กำหนดมาตรการการปฏิบัติงานและการรายงานผล

การปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ย่อย 3.2 ส่งเสริมกิจกรรมการติดต่อสื่อสารของบุคลากร

กลยุทธ์ย่อย 3.3 เร่งรัดการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของหน่วยงาน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาการบริหารเวลาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ย่อย 4.1 ปรับระบบและลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ย่อย 4.2 ส่งเสริมบุคลากรปฏิบัติงานเต็มความสามารถ

กลยุทธ์ย่อย 4.3 เพิ่มขีดความสามารถในการบริการของบุคลากร

กลยุทธ์ที่ 5 สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสร้างองค์กรคุณภาพ

กลยุทธ์ย่อย 5.1 เพิ่มอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยใช้ในการทำงาน และ

การติดต่อสื่อสาร

กลยุทธ์ย่อย 5.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์ย่อย 5.3 พัฒนาความสามารถของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี

3. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพ

การบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยมีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ กลยุทธ์สร้างเสริมบรรยากาศขององค์กรสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับกลยุทธ์สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสร้างองค์กรคุณภาพ กลยุทธ์ส่งเสริมการจัดการ

ความรู้ในองค์กรเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์พัฒนา การติดต่อสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร กลยุทธ์พัฒนาการบริหารเวลาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

สำหรับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยมีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ กลยุทธ์สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสร้างองค์กรคุณภาพ กลยุทธ์สร้างเสริมบรรยากาศองค์กรสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน กลยุทธ์ส่งเสริมการจัดการความรู้ในองค์กรเพื่อเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์พัฒนาการติดต่อสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร และกลยุทธ์ พัฒนาการบริหารเวลาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีโครงสร้างองค์กรชัดเจนตามประกาศกระทรวงตามความในมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ระบุอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่โดยให้มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงปฏิบัติหน้าที่ที่ระบุตามกฎหมาย โดยแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้อง กับภารกิจหลัก และรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งสัมฤทธิ์ผลตามภารกิจ ความคุ้มค่า ลดขั้นตอนการบริหาร เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจัดการ (สมเกียรติ บุญรอด, 2550, หน้า 12) นอกจากนี้จากการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกิดจากการรวมองค์กรในส่วนราชการต่าง ๆ คือ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นหน่วยงานเดียวกัน ทำให้มีบุคลากรในตำแหน่งงานต่าง ๆ จำนวนมาก การบริหารจัดการมีความคล่องตัว และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรเฉพาะทางด้านการกำกับ ดูแล สนับสนุน ส่งเสริมประสานงานในเชิงนโยบายโดยมีผู้อำนวยการสาขาต่าง ๆ ตามภารกิจงานที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งหลักการและกรอบ

พันธกิจของเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดไว้ชัดเจน ว่าเป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา และมีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่จึงมีสมรรถนะในการกำกับ ดูแล การปฏิบัติงาน มีบุคลากร เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เป็นผลให้ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

สภาพแวดล้อมการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านปัจจัยภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีจุดแข็งในด้านโครงสร้างองค์กรมีความชัดเจนบทบาทหน้าที่ ของบุคลากรทุกฝ่ายสอดคล้องกับโครงสร้าง คุณธรรม การบริการทำได้ทั่วถึง ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรทำได้ต่อเนื่องและกระจายในกลุ่มงานต่าง ๆ ระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีรูปแบบชัดเจน เชื่อมถือได้เป็นระบบเดียวกัน มีอาคารสถานที่เพียงพอ มีวัสดุ อุปกรณ์ทันสมัยวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อการใช้งาน มีระบบการบริหารที่สอดคล้องกับโครงสร้าง การบริหารโดยคณะบุคคล การติดตาม กำกับติดตาม สรุป รายงานผล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดโครงสร้าง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 6 ให้จัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดให้มีระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา และในมาตรา 33 และมาตรา 34 กำหนดให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีโครงสร้างการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแบ่งส่วนราชการ ออกเป็น 7 กลุ่ม กับ 1 หน่วย ได้แก่ 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล 3) กลุ่มนโยบายและแผน 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา 5) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา 6) กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา (ปัจจุบันกลุ่มนี้ถูกยุบไป ตามข้อกำหนด 3 ปีแล้ว) 7) กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน และ 8) หน่วยตรวจสอบภายใน แต่ละกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาท อำนาจหน้าที่ แบ่งงาน ความรับผิดชอบชัดเจน และได้กำหนดคุณลักษณะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไว้ว่าเป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ มีศักยภาพเพียงพอในการกำหนดนโยบายและเป็นองค์การนำในการพัฒนาการศึกษา ในเขตพื้นที่ มีความคล่องตัวที่จะกำกับดูแล การปฏิบัติงานในเชิงนโยบาย สนับสนุน ส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่จึงต้องมีบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพเพียงพอในการส่งเสริมและประสานงาน จึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความชัดเจน ครอบคลุม และบริการได้อย่างทั่วถึงใน เขตบริการ (ศุภชัย สุวรรณกนิษฐ, 2549, หน้า 4) ส่วนจุดอ่อนในการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า นโยบายมีการเปลี่ยนแปลงตามผู้นำ ขาดความต่อเนื่อง คุณภาพการศึกษา ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันการบริหารเวลา

การประสานงานระหว่างกลุ่มงาน และสถานศึกษาคุณภาพของบุคลากร การบริหารเวลาการทำงาน ความสามารถในการใช้เทคนิคการทำงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงคิดสร้างงาน จากการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย การใช้จ่ายงบประมาณ ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนด มีความล่าช้าในการแจ้ง และการเบิกจ่ายงบประมาณทุกระดับ การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจการใช้งานอย่างคุ้มค่า การซ่อมบำรุง และการพัฒนาสมรรถนะให้ทันกับกระแสการพัฒนาเทคโนโลยี การควบคุม ตรวจสอบ การจัดการเชิงรุก การประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2549, หน้า 44) พบว่าการปรับเปลี่ยนกระบวนการ และวิธีการทำงานเป็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการให้บริการที่ระบบราชการไทยที่ผ่านมา ยังคงมุ่งเน้นปัจจัยนำเข้าและรายละเอียดโดยไม่ให้ความสำคัญต่อระเบียบปฏิบัติมากกว่ายุทธศาสตร์ และการบรรลุผล ไม่ได้ตอบสนอง ความต้องการ และความพยายามสร้างความพอใจให้แก่ประชาชนเป็นหลัก ขาดระบบ การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง นอกจากนั้นจากการรายงานผล การตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่ากระบวนการบริหารจัดการมีความเสี่ยงต่อการไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในหลายประการ เช่น มีความล่าช้าในการอนุมัติงบประมาณ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 2) จากการรายงานในเรื่องดังกล่าวในการตรวจราชการปี 2547 พบว่าทิศทางการพัฒนา ของเขตพื้นที่การศึกษาจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการ เพราะขอบเขต การให้บริการกว้างขวางมากขึ้น ต้องพัฒนาระบบเทคโนโลยีเครือข่าย และสารสนเทศ (ICT) เป็นการเฉพาะ พัฒนาศูนย์ข้อมูล ทั้งที่มีอยู่ และสรรหาเพิ่มเติม จัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพเพียงพอ (รัตนา ทูลกลาง, 2547, หน้า 2) สอดคล้องกับ ศุภชัย สุวรรณภินทร (2549, หน้า 2) กล่าวว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความแตกต่างกันมากตามบริบทเขตพื้นที่การศึกษา เช่น ความทั่วถึงในการติดต่อสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความแตกต่างด้านประสิทธิภาพในการส่งข่าวและการสื่อสาร ความรวดเร็วในการเดินทาง การคมนาคม เป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความแตกต่างด้านประสิทธิภาพในการเดินทางติดต่อประสานงานทั่วไป ประสิทธิภาพของบุคลากรเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความแตกต่างด้านประสิทธิภาพ นอกจากนั้นวัฒนธรรมองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันส่งผลต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สภาพแวดล้อมการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านปัจจัยภายนอกพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีโอกาสในด้าน มีค่านิยมการส่งเสริมการศึกษา ระบบทุนนิยม มีการแข่งขันทางการศึกษา การพัฒนาทางเทคโนโลยี ระบบการขนส่ง การสื่อสาร สื่อเทคโนโลยีใน

สำนักงาน ทั้งด้านวัสดุและอุปกรณ์ การช่วยเหลืองบประมาณจากองค์กรภาคเอกชนในด้านเงินทุน แรงงาน การเจริญด้านเศรษฐกิจ มีกำลังทุนเสริมการพัฒนาการศึกษา องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมจัดการศึกษา หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญต่อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนอุปสรรคพบว่า พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ การคมนาคม ติดต่อยากลำบากส่งผลต่อความเป็นเอกภาพทางการศึกษา สภาพปัญหาสังคม ด้านอบายมุข การว่างงาน การอพยพย้ายถิ่น วัฒนธรรมการทำงานแบบเดิม บรรยากาศในการทำงาน การพัฒนา องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารองค์กร มีน้อย โปรแกรมเทคโนโลยีมีราคาแพง บุคลากรเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ค่าครองชีพสูงส่งผลต่อคุณภาพชีวิตบุคลากร ค่าตอบแทนของ รัฐไม่สอดคล้องต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ กฎหมาย การกระจายอำนาจ และการปฏิบัติตามกฎหมาย ลำช้า นโยบายปรับลดอัตรากำลัง ภาครัฐส่งผลต่อความคล่องตัวการบริหารจัดการของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา

ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้ 1) บรรยากาศองค์กร 2) การจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้ 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การบริหารเวลา และ 5) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับผลการวิจัยของฮัทชิน (Hutchins, 1991, pp. 3-4) กล่าวว่าความสำคัญของคุณภาพอยู่ที่การพัฒนาปรับปรุง อย่าง ต่อเนื่องในทุกกระบวนการ และทุกคนในองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบคุณภาพ ซึ่งจากการศึกษา ผลงานวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการบริหารจัดการองค์กร กับปัจจัยป้อน ด้าน การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และบรรยากาศขององค์กร และปัจจัยด้านกระบวนการ ในด้าน การจัดการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร และการบริหารเวลา และงานวิจัย ของแซมบรูก และสจิวต (Sambrook and Stewart, 2000, pp. 144-146) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อ การเรียนรู้ในองค์กรที่จะพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือปรับปรุงพัฒนา ผู้ดำเนินงานด้านการ พัฒนาทรัพยากรบุคคล พัฒนาความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กร ปรับปรุงด้านการติดต่อสื่อสาร ปรับปรุงและลดอัตราชั่วโมง การทำงานและการให้คุณค่า ความสำคัญในการเรียนรู้ นอกจากนี้ สุขชัย สุวรรณภินิษฐ (2549, หน้า 3) กล่าวว่าบรรยากาศ องค์กรมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและความรู้สึกรู้สีกของบุคลากร ในองค์กร และเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมี กำลังใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ทำให้บุคลากร มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งมีผลต่อคุณภาพงาน และนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรเป็นอย่างดี ลิทวิน และสตริงเกอร์ (Litwin and Stringer, 1968, pp. 45-46) ศึกษาถึงปัจจัยบรรยากาศองค์กร ที่ทำงานพบว่าความชัดเจนเกี่ยวกับผลการ ปฏิบัติงาน การรับรู้ ความท้าทายของงานเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน

การรับรู้ผลการปฏิบัติงานเป็นการบอกให้รู้ถึง ความแตกต่างระหว่างงานที่ทำได้กับมาตรฐานที่องค์กรคาดหวัง และสอดคล้องกับงานวิจัย ของแชนโป (Chanpoe, 2003, pp. 211-213) พบว่าบรรยากาศและโครงสร้างองค์กรเป็นตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้

2. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเสริมบรรยากาศองค์กรสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มี 4 กลยุทธ์ย่อย คือ 1) กำหนดมาตรการเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน 2) พัฒนาสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก และเพิ่มงบประมาณในการปฏิบัติงาน 3) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากร 4) ส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาบุคลากร ซึ่งจากรายงานการวิจัยของ เสาวรส บุญนาค (2543) พบว่าการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับสำเนา ขจรศิลป์ (2538) ที่กล่าวถึงปัจจัยด้านงบประมาณเป็นปัจจัยที่สำคัญในกระบวนการจัดการ ตามหลัก POSDCORB ของกูลิค และเออร์วิค (Gulick and Urwick) กาญจนา เกียรติธนาพันธ์ (2542, หน้า 173) พบว่าบรรยากาศองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาไปสู่องค์กร แห่งการเรียนรู้ บาร์ตัน (Barton, 1985, pp. 23-26) และเมคเคนซี (Meckenzie, 1987, pp. 42-57) พบว่าบรรยากาศและพฤติกรรมผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างสูงต่อความสำเร็จ ขององค์กร

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการจัดการความรู้ในองค์กรเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มี 5 กลยุทธ์ย่อย คือ 1) พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล และจัดสร้างองค์ความรู้ 2) พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร 3) เร่งรัดให้บุคลากรพัฒนาตนเอง 4) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ในการปฏิบัติงาน 5) ส่งเสริมการประเมินและนำผลการประเมินไปพัฒนา การปฏิบัติงาน ซึ่งเพดเลอร์ และคณะ (Pedler and others, 1991) กล่าวถึงลักษณะที่เหมาะสม ของการเป็นบริษัทแห่งการเรียนรู้ ว่าเป็นองค์กรที่มีองค์ประกอบในการเปิดโอกาสในการพัฒนาตนเองของทุกคน สอดคล้องกับ ประมวล นอมจิตร (2548, หน้า 40) กล่าวว่า การประเมิน เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ ที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ ความผิดพลาด ปัญหา อุปสรรคผลกระทบของโครงการ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ การกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อการขยายความรู้ และการพัฒนาเป็นสิ่งที่สำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ การจัดการความรู้เป็นกลยุทธ์ในการที่จะทำให้คนได้รับความรู้ที่ต้องการภายในระยะเวลา ที่เหมาะสม รวมทั้งช่วยทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนและนำความรู้ไปปฏิบัติเพื่อยกระดับและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร ทั้งนี้

การจัดการความรู้ไม่ใช่เครื่องมือที่จัดการกับตัวของความรู้โดยตรง แต่เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีระหว่างกันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โคลลี (Collie, 2002, p. 159) พบผลการวิจัยยืนยันความร่วมกันของพฤติกรรมองค์การเรียนรู้ กับการปรับปรุงการสอนในการเป็นภาควิชาเกี่ยวกับวิชาการ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการติดต่อสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร มี 3 กลยุทธ์ย่อย คือ 1) กำหนดมาตรการการปฏิบัติงานและการรายงานผลการปฏิบัติงาน 2) ส่งเสริมกิจกรรมการติดต่อสื่อสารของบุคลากร 3) เร่งรัดการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของจอห์นตัน และคาลด์เวลล์ (Johnston and caldwel, 2001, pp. 157-158) พบว่าการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นองค์ประกอบโมเดล แห่งการเรียนรู้ของเซง (Senge) ซึ่งใช้เป็นแม่แบบสำหรับพัฒนาโรงเรียนในระดับโลก และงานวิจัยของลอฟตัน (Lofton, 1985, pp. 21-50) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของ การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับแบบของผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการที่ครูยอมรับจะมีปฏิสัมพันธ์และความถี่ของการติดต่อสื่อสารสูง

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาการบริหารเวลาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มี 3 กลยุทธ์ย่อย คือ 1) ปรับระบบและลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน 2) ส่งเสริมบุคลากรปฏิบัติงานเต็มความสามารถ 3) เพิ่มขีดความสามารถในการบริการของบุคลากร ซึ่งแซมบรูก และ สจิวต์ (Sambrook and Stewart, 2000, pp. 144-146) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ ในองค์กรที่จะพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในประเด็นด้านการจัดการ มีการปรับปรุง ด้านการติดต่อสื่อสาร ปรับปรุงและลดอัตราชั่วโมงการทำงาน และการให้คุณค่าความสำคัญ ในการเรียนรู้ทุกรูปแบบ และสุวรรณา รุทธนานุรักษ์ (2540, หน้า 132-133) ได้ทำการวิจัย เรื่องการบริหารเวลาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น มีการบริหารเวลาโดยจัดเรียงลำดับตามภารกิจงานบริหารการศึกษา และสอดคล้องกับ จีระพันธ์ พูลพัฒน์ (2541, หน้า 5) ได้กล่าวถึงหลักในการบริหารเวลา เช่น การกำหนดเป้าหมาย ของงาน การวางแผนงานประจำวัน การจัดสรรเวลาให้เหมาะสม การวิเคราะห์เวลาในการทำงาน การจัดลำดับของงาน จะช่วยทำให้ทำงานอย่างถูกต้องประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เฟลมมิง (Flemming, 2000, p. 151) ได้กล่าวเกี่ยวกับการบริหารเวลารว่า หลักการและทักษะความชำนาญในการบริหารเวลามีความสำคัญต่อครูและผู้บริหารการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสร้างองค์ความรู้คุณภาพ มี 3 กลยุทธ์ย่อย คือ 1) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) เพิ่มอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยใช้ในการทำงานและการติดต่อสื่อสาร 3) พัฒนาความสามารถของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคการศึกษา (E-education) ในเอกสารนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544-2553 ระบุว่า การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคการศึกษา มีความหมายครอบคลุมการพัฒนาและประยุกต์สารสนเทศและความรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีสติปัญญาและความเอื้ออาทร เพื่อรองรับการพัฒนาและการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในเศรษฐกิจแห่งความรู้ (Knowledge 17 based Economy) ทั้งนี้จะส่งเสริมให้มีการพัฒนาประยุกต์และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสร้าง ต่อยอดและเผยแพร่ความรู้สารสนเทศ (ปราวีณยา สุวรรณรัฐโชติ, 2546, หน้า 55) และ ภาณุจนา เกียรติธนาพันธุ์ (2542, หน้า 1; 2543, หน้า 185) พบว่าการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการปรับเปลี่ยนองค์กรเป็นองค์ประกอบ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ชนชิตา สมคิด (2548, หน้า 13) กล่าวว่า การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สาระโดยรวมเป็นลักษณะการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่บุคลากร การใช้งานเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ บุคลากรที่มีฝีมือด้านคอมพิวเตอร์สามารถพัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ ออกมาใช้ จากความสำคัญที่เทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงวิถี การดำเนินชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานต่าง ๆ กอปรกับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้นเป็นลำดับ ทำให้บุคลากรสามารถ นำความรู้ด้านเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี

3. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกกลยุทธ์ ทั้งความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ดังนี้

การประเมินความเหมาะสม เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ กลยุทธ์ สร้างเสริมบรรยากาศองค์กรสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับกลยุทธ์สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสร้างองค์ความรู้คุณภาพ กลยุทธ์ส่งเสริมการจัดการความรู้ในองค์กร เพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์พัฒนาการติดต่อสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร กลยุทธ์พัฒนาการบริหารเวลาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

การประเมินความเป็นไปได้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ กลยุทธ์สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสร้างองค์ความรู้คุณภาพ กลยุทธ์สร้างเสริมบรรยากาศองค์กร ผู้ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน กลยุทธ์ส่งเสริมการจัดการความรู้ในองค์กรเพื่อเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์พัฒนาการติดต่อสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร และกลยุทธ์พัฒนาการบริหารเวลาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะในการยกวางกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดเป็นกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผ่านขั้นตอนการตรวจคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผ่านการเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร และด้านการศึกษามาแล้ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1.1 ควรสนับสนุนให้หน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.2 ควรกำหนดนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ใช้กลยุทธ์พัฒนาคุณภาพ การบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- 2.1 ควรนำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ตามกลยุทธ์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สำหรับการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ ตามบริบทของสำนักงาน
- 2.2 ควรนำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปเผยแพร่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อการปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกันทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไปใช้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ

